

2. Ne po Zj Páně, 17. 1. 2021

Texty:

1Sam 3, 3b-10, 19.

1K 6, 12-20

J 1, 35-51

Modlitby:

1/ Dobrý Pane, 16. 1. jsme si připomněli smutné výročí upálení studenta FF UK Jana Palacha před 52 lety. Mladý člověk nabídl tu nejvyšší možnou cenu – lidský život – za svobodu všech. Chtěl probudit svědomí národa, který po srpnu 1968 rychle přijal postavení otroka sovětského režimu. Palachův čin pak za měsíc následoval další student Zajíc, ale studentské bouře a projevy nevole ve společnosti byly postupně umlčovány. Přesto věříme, že jeho památka posilovala mnohé ve chvílích slabosti, v pokušení podlehnout strachu a sklonit koleno před baalem normalizačního režimu. Bože, prosíme tě, abychom svůj život nepromarnili, abychom dokázali odpovídat na tvé volání a velkoryse hledali způsoby služby. Pomož nám, abychom vždy stáli na straně pravdy a práva a usilovali o spravedlnost. K Tobě, Bože, voláme!

2/ Modleme se za nemocné chorobou Covid 19. Myslíme i na kolegy z církve, bratra biskupa Tonzara, sestru Libuši Roytovou, bratra Martina Grubera, Samuela Vašína. Kéž nová vakcína proti Covidu 19 přinese novou naději! Svěřujeme ti v modlitbě rovněž našeho bratra v Kristu Josefa, který je po operaci a prochází těžkou zkouškou. Myslíme také na jeho manželku Pavlínou a všechny blízké. Modleme se za sestru Štemberovou a bratra a sestry z Domova pro seniory v Lounech. K Tobě, Bože, voláme!

3/ Modleme se za místa zasažená rozmary zimního počasí, velkými mrazy a množstvím sněhu, dokonce ohrožená lavinovým nebezpečím. K Tobě, Bože, voláme!

Bratři a sestry!

Boží slovo nám dnes staví před oči tajemství povolání, které k nám nikdy nepřichází pro naše zásluhy nebo lidské kvality, ale vyvěrá z Boží svobody a milosrdenství.

Celý SZ vypravuje o lidu, který byl předem vyhlédnut, určen a povolán ke svému poslání, i když na něj často nedbal (srv. Iz 50, 2). Toto povolání, které znamenalo současně oddělení od ostatních, začalo Božím rozkazem Abramovi, aby vyšel z rodné země (Gn 12, 1-3, srv. Žd 11, 8, Iz 51, 12), pokračovalo v Izákovi (Gn 21, 12, srv. Ř 9, 7, Žd 11, 18), Mojžíšovi, kterého Hospodin „zavola“ z prostředku keře (srv. Ex 3, 4) a pověřil vysvobozením lidu z Egypta. Později téhož Mojžíše povolal na horu Sinaj, aby tam přijal knihu smlouvy (srv. Ex 19, 20). Prostředníky Božího povolání byli proroci, kteří ustavičně připomínali, že lid izraelský byl povolán svrchovaným Božím činem (srv. Oz 11, 1).

Také v NZ Bůh nebo Ježíš volá, tedy povolává. Ježíš povolává své učedníky, aby ho následovali (srv. Mk 1, 20, 3, 13). Je dobrým pastýřem, který své ovce volá jménem jako své vlastní (srv. J 10, 3). Zve k mesiášské hostině (srv. Mt 22, 1-14, L 14, 16-24, Zj 19, 9). Nepřišel volat spravedlivé, ale hříšníky (srv. Mt 9, 13, Mk 2, 17, L 5, 32). Pro Pavla a jeho žáky je Boží povolání důležité. Sám se cítí povoláným apoštolem, pověřeným zvláštním úkolem (srv. Ř 1, 1, 1K 1, 1, srv. 13, 2, 16, 10). Boží povolání je pozváním k Božimu daru spásy (srv. Ř 11, 29, 1Tes 5, 24, 1Pt 1, 15), vztahuje se nejen na Židy, ale i na pohany (srv. Ř 9, 24). Důvodem povolání je nevysvětlitelná Boží milost (srv. Ga 1, 6. 15, 2 Tim 1, 9), odpovědí na něj je víra, věřící je povoláný.

Příběh o knězi Élim a mládenci Samuelovi z dnešního 1. čtení se odehrává v době, kdy se ze života izraelského národa téměř vytratilo prorocké slovo (1 Sam 3, 1), ale „Hospodinova lampa nebyla ještě zhasnuta“ (3). Její nehasnoucí zář připomíná, že Bůh nepřestal bdít nad izraelským národem a

věrně pamatuje na svá zaslíbení. Na této neotřesitelné přítomnosti může Izrael založit všechnu svou naději. V těchto pochmurných časech se připravuje nová etapa dějin vyvoleného národa.

Významným okamžikem v ní je povolání Samuela.

Všichni spí. Élí někde v okrsku svatyně „na svém místě“, kdežto Samuel v chrámu při Boží schráně, kde zřejmě držel stráž. Hospodin se zjevuje tím, že promluví. Samuel slyší řeč, ale neví, odkud přichází, neboť Hospodin zůstává i nadále skryt. Samuel ho ještě pořádně ani neznal, přestože konal službu v jeho svatyni. Samuel proto není schopen pochopit Boží volání a 3x je pokládá za volání Élího. Ani Élí zprvu nechápe, že mluví Hospodin, teprve po 3. zavolání poznává, že se hlásí Bůh: „Tu Élí pochopil, že chlapce volá Hospodin.“ (8)

Povoláním Samuela se vytváří nový vztah mezi Bohem a povoláním, obdobný vztahu mezi Ježíšem a učedníky. Bůh používá obdivuhodnou pedagogiku. Postupuje po malých krůčcích a přivádí Samuela k poznání poslání, jímž ho chce pověřit. Kněz Élí přitom postupuje jako moudrý vychovatel, který je schopen rozpoznat, jak hlubokou zkušenost Samuel prožívá. Neomezuje jeho svobodu, ale vybízí ho, aby se otevřel Božímu působení. Protože žádný člověk nemá právo rozhodovat o povolání druhého, vede Élí Samuela k ochotnému naslouchání Božímu slovu a on přijímá náročné prorocké poslání: „Mluv, Hospodine, tvůj služebník slyší.“ (10)

Také v evangeliu této neděle se mluví o povolání prvních Ježíšových učedníků, které vypadá jako řetězová reakce: jeden učedník přivádí k Ježíši druhého. Zatímco v předchozím oddílu evangelia byla řeč o Janu Křtiteli, nyní evangelista Jan dosvědčuje, jak Jan, který podle Prologu nebyl oním světlem (8), přivádí lidi k Ježíši.

Pro tuto první misi je typické, že jsou lidé zváni, aby učinili osobní zkušenost a sami se přesvědčili. Naše misijní úsilí bývá často bezvýsledné. Možná to je také proto, že máme většinou jen hezká slova a poučení, ale neodvažujeme se adresovat lidem stejné pozvání: „Pojďte a uvidíte“ (39) Co by v našich obcích našli a viděli? Bylo by to pro ně lákavé? Přiměla by je tato zkušenost, aby zůstali? Důležitým předpokladem, aby se lidé setkali s Ježíšem, je jejich zájem. Učedníci Jana Křtitele Ježíše hledají. „Co hledáte?“, ptá se jich Ježíš a je to vůbec jeho první slovo, které Jan zaznamenal.

Nápadné také je, že Ježíši se v této „svědecké kapitole“ přisuzuje celá řada titulů nebo jmen vyjadřujících důstojnost. Každý nově povoláný se stává svědkem a vyznavačem Ježíšovy jedinečnosti. Ježíš je „beránek Boží“, „Mesiáš“, „ten, o němž psal Mojžíš v Zákoně a proroci“, „Syn Boží“, „král Izraele“ a „Syn člověka“. Tak se hned na začátku evangelia dozvídáme, s jakým nárokem Ježíš vystupuje. Jeho důstojnost a autoritu nelze vyjádřit jen jedním způsobem. Ježíš naplňuje všechna očekávání a zaslíbení, která Starý zákon a židovství s těmito tituly spojují. Kapitola končí 1. Ježíšovým svědectvím, které vydává sám o sobě a které je uvedeno slavnostním dvojitém „amen“. (51) Vyjadřuje trvalé spojení Ježíše, Syna člověka, s Bohem: „Amen, amen, pravím vám, uzříte nebesa otevřená a anděly Boží vystupovat a sestupovat na Syna člověka.“ Na pozadí je příběh z Gn 28, 10-12 o Jákobově žebříku. Nebe se nyní otevřelo nad Ježíšem jako kdysi nad Jákobem. Ježíš je branou k Bohu. Zaslíbení dané Natanaelovi: „Uvidíš věci daleko větší“ (50b) je určeno každému věřícímu.

Pane, chválím tě za své povolání, které jsi mi svěřil, i za to, že mě neustále vede k opravdovému setkání s tebou. Prosím tě, abys mé kroky vedl po cestách, které směřují k tobě. Pomáhej mi, abych tě neznal jen z doslechu, ale skutečně se s tebou setkal. Kéž mě naplní tvá milost a obnoví mé nitro, abych zůstával v tvé lásce. Tak se stanu tvým svědkem a budu moci předávat druhým dar víry v tebe. Amen.